

www. **ROVDYR** .org

FOLKEAKSJONEN NY ROVDYRPOLITIKK NR 3/4 - DESEMBER 2007

**Hard beskatning
sikrer jervens overlevelse**

NY MILLION TIL FOLKEAKSJONEN • UTREDNING OM FRAMTIDIG SVENSK ROVDYRFORVALTNING
LOV OM DYREVELFERD SIKRER ROVDYRA FORKJØRSRETT • IKKE RØR ROVVILTFORLIKET MITT

www.rovdyr.org

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

Postboks 40, 7701 Steinkjer

Telefon: 975 95 119

Telefaks: 74 12 65 01

E-post: aksjonen@rovdyr.org

Bankkonto: 4464.09.33434

Annonser

sendes til Folkeaksjonen ny

rovdyrpolitikk (se adresse over).

Annonser leveres som høyoppløselig

PDF-fil. Bilder i annonsen må være

CMYK og i 300 dpi. Fonter skal være

«embedded». Alle farger i PDF-fila

må være CMYK.

Stoff til ROVDYR

For å gjøre produksjonen av ROVDYR

mest mulig effektiv ber vi om at stoff

sendes på fil (helst worddokument) og

gjærne på mail. Digitale bilder bør ha

min. oppløsning 2,1 Mb pixel -

1650x1200 JPEG fine/normal.

Stoffet sendes til

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

Postboks 40, 7701 Steinkjer

aksjonen@rovdyr.org

Redaktører:

Erling Myhre (ansvarlig)

Åsmund Ystad

Andre bidragsytere:

Andreas Skartveit

Bjørn Skåret

Kåre Holmen

Foto forside:

Død jerv på bås

Utgivelser 2008

Nr. 1 - februar manusfrist 15. jan.

Nr. 2 - juni manusfrist 15. mai

Nr. 3 - september manusfrist 15. aug.

Nr. 4 - desember manusfrist 15. nov.

Grafisk produksjon

TRYKKSAKERIET AS, 3570 Ål

www.trykksakeriet.no

fra lederen

Ja, godtfolk en ny sesong er tilbakelagt og konfliktene i utmarka har ikke latt vente på seg.

Problemene med beitebruken har vi visst lenge, konsekvensene og frykten omkring nærkontakt med store rovdyr har vi også varslet om lenge.

Resultatet ble slik som vi har fryktet, møtet mellom bjørn og aktive brukere av utmarka resulterte i at menneskeliv gikk tapt. Til de som ønsker en stor rovdyrtetthet så håper jeg de nå snart skjønner den konflikten de påfører oss som bor i distriktsnorge. Vi som stiller og pleier det rekreasjonsområdet som de er i ferd med å ekspropriere som sin lekeplass. Jeg skjønner godt at trivselen for denne gruppen av folk er stor, med mye rovdyr hos oss, når de selv kan delta i utøvelsen av utmarksbruken når de føler behov for det, med signalpatroner og mye ammunisjon. Det er ingen grunn til å rippe opp i alt som er sagt før, men heller se litt på det som hendte i Sverige med kontakten bjørn menneske.

Først den tragiske hendelsen der et menneskeliv gikk tapt: Trivsel og trygghet blir ikke større av å høre på verneorganisasjonene når de leter febrilsk etter argumenter for at en person blir drept ved et besøk på sin utedo. Ja han var jeger, men det er nå faktisk slik at vi alle har behov for en tur dit og jeg tror ikke at bjørnetragedien hadde vært unngått om det hadde vært en bærplukker som var ute i samme ærend. Noen ønsker tydeligvis å gi inntrykk av det, og at de vet mye mer enn alle andre.

Det andre tilfellet som var et tilfelle som vi opplever stadig mer av, med en økende bjørnetetthet, og der det jaktet med losende hund.

Det er ikke nødvendig å lete febrilsk etter gode argumenter for å unnskyldte bjørnen i slike situasjoner. Det skjedde nå, og det vil skje ved flere senere anledninger. Spørsmålet er bare hvordan bjørnen vil oppføre seg i de situasjoner der bjørn blir utsatt for en losende hund. Men i noen tilfeller vil dette ganske sikkert skje på nytt. Mine vurderinger bygger selvfølgelig på at vi fortsatt skal ha jakt på hjortevilt også i framtiden.

Jeg og andre brukere av utmarka må forvente at de politiske partiene på Stortinget ser på den virkelighet som de har hatt regien over, og snart aner konsekvensen av sine handlinger.

Er det virkelig slik vi ønsker å ha det, så si det og stå for det. Ikke gå rundt å tro at disse hendelsene var noe helt spesielt. De er konsekvenser av et politisk vedtak som vi må forholde oss til.

Erling Myhre

NYE KOSTER I MILJØVERNDEPARTEMENTET

Statsråd Erik Solheim

Tidligere miljøvernminister Helen Bjørnøys avgang førte Utviklingsminister Erik Solheim (SV) til Miljøverndepartementet som ny superminister med ansvar for både norsk miljøvern og norsk bistandspolitikk.

Statssekretær Heidi Sørensen

Solheim har med seg Heidi Sørensen, som ble hentet fra jobben som stortingsrepresentant for SV til jobben som statssekretær i Miljøverndepartementet. Sørensen har tidligere blant annet vært leder i Norges naturvernforbund.

Hittil har ikke den nye ledelsen markert seg spesielt i rovdryrsaker, annet enn å varsle stø kurs. Statsråd Erik Solheim ble raskt utfordret i Stortingets spørretime etter de dramatiske hendelsene med rovdyr og mennesker i høst.

Spørretimen

Tord Lien (FRP) har etterlyst den tidligere lovede gjennomgangen av nødvergeretten. Miljøstatsrådens svarte at det dessverre ikke var mulig å si på hvilket tidspunkt

saken ville bli fremmet for Stortinget.

På spørsmål fra Gunnar Gundersen (Høyre) om hvorfor regjeringen ikke tar hensyn til rovviltforlikets klare forutsetninger om reduserte konflikter, mente Solheim at den nye forvaltningen enda var for ung til å trekke konklusjoner.

Klar var derimot statsråden i sitt svar på Robert Erikssons (FRP) spørsmål om rovdyr som truer folk. Statsråd Erik Solheim svarte at han anså det som en absolutt selvfølge, hevet over enhver diskusjon, at menneskers liv og helse har forrang foran hensynet til rovdyprene.

Folkeaksjonen i det gode selskap

Et fast rituale for nyutnevnte miljøvernministre er å møte miljøorganisasjonene

så raskt som mulig. Slik var det denne gangen også. Dagen etter utnevnelsen ringte departementet rundt med invitasjon til miljøorganisasjonene på få timers varsel.

Det eneste nye var at Folkeaksjonen ny rovdryrpolitikk også ble invitert. Denne gangen deltok derfor Folkeaksjonens landsstyremedlem Nils Solberg i køen av gratulanter.

Som takk ble Folkeaksjonen oppfordret til å be om nytt møte med Statsråden for å bli bedre kjent. En invitasjon som landsstyret selvfølgelig følger opp.

1 MILLION TIL FOLKEAKSJONEN

Etter omkamp i Stortinget høsten 2006 fikk Folkeaksjonen ny rovdryrpolitikk endelig tilsagn om organisasjonsstøtte fra Staten. 1 million kroner fikk organisasjonen vår i 2007. Men Miljøverndepartementet nektet fortsatt å dele sine 32 millioner kroner i organisasjonsstøtte med Folkeaksjonen. Derfor ble Folkeaksjonen plassert på Landbruks- og Matdepartements budsjettpost for støtte til frivillige organisasjoner.

For sikkerhets skyld søkte Folkeaksjonen begge departementene om støtte for 2008. Men da statsbudsjettet ble presentert tidlig i oktober var Folkeaksjonen igjen strøket fra alle budsjetter. Og det på tross av at Miljøverndepartementet økte budsjettposten til frivillige organisasjoner med over 5 millioner kr. til totalt 38,5 millioner. Som eneste større frivillige organisasjon i Norge var Folkeaksjonen nok en gang avspist med kr. 0 i støtte.

Men etter en ny omkamp i Stortinget denne høsten er Folkeaksjonen igjen inne med 1 million kroner i organisasjonsstøtte også for 2008. Stortingsrepresentantene Ola Borten Moe og Per Olaf Lundteigen (SP) uttalte til media etter årets omkamp at de nå tok det for gitt at Regjeringen for framtida har tatt signalet etter å ha blitt instruert av Stortinget to år på rad.

Nye fjes i Folkeaksjonens ledelse

Landstyret fikk 3 nye medlemmer på siste landsmøte. De nye erstattet tidligere landstyremedlem Anne Dordi Moen og 2 av landsstyrets varamedlemmer, Stein M. Lauritzen og Magne J. Synnevåg, som gikk ut.

Til ny styremedlem valgte landsmøtet Sara Kveli fra Lierne i Nord-Trøndelag. Sara Kveli er 26 år og arbeider som helsepolitiker for Arbeiderpartiet, som gruppesekretær og komiteleder i Nord-Trøndelag fylkeskommune.

Sara kjenner godt til utfordringer med rovdyrpolitikken fra hjembygda Lierne og har også vært varamedlem i den regionale rovviltnemnda for region 6 Midt-Norge.

Sara Kveli

Laila Hoff

Laila Hoff er 1. varamedlem i landsstyret og kommer fra Hattfjelldal i Nordland. Hun er 43 år og har en allsidig bakgrunn og er av yrke bonde, lærer og daglig leder på et verksted. Som sauebonde og aktiv utmarksbruker i grensekommunen Hattfjelldal lengst sør i Nordland fylke, er alle de fire store rovdyra et altfor godt bekjentskap. Laila har tidligere vært styremedlem i Nordland Sau og geit.

Torvald H. Brinch er 2. varamedlem. Han bor i Oslo, er 61 år og driver egen advokatpraksis i Oslo, men kjenner Bygdenorge godt og er en aktiv jeger og erfaren forvalter og bruker av utmarka.

Torvald H. Brinch

I tillegg til de nye i landstyret ble styreleder Erling Myhre, styremedlem Eli Bjorvatten og varamedlem Per Arny Bakken gjenvalgt. Nils Solberg og Magne Akervold var ikke på valg.

Mener rovdyrkonflikten er kulturkonflikt

Når rovdirene trenger seg på, føler bygdefolk det er sentralmakta som tar dem. – Forebyggende midler til bønder holder ikke, sier NINA-forskere. Publisert 29.10.2007 - 09:49

Rovdyrkrangelen speiler endringer i samfunnet, og viser bygdefolks kulturelle motstand mot sentralmakta, sier NINA-

forskerne Olve Krange og Ketil Skogen.

De avviser at færre revne sau er løsningen for å minske konflikten i rovdyrspørsmål. Den bygger også på en ujevn fordeling av makt og økonomiske ressurser, ikke bare i forhold til bønder, men også til grunneiere, jegere og arbeiderklassen på bygda.

– Støttet av sentrale samfunnsinstitusjoner bedriver middelklassens eksperteliter en form for kulturell imperialisme som er en pest og en plage for folk som har et annet kulturelt utgangspunkt, melder forskerne. De bygger på ti års arbeid med ulvekonflikten på Østlandet.

KILDE: NATIONEN

Tilrådsninger fra Kontaktutvalg for rovviltforvaltning

Utdrag fra uttalelse oversendt Miljøvedepartementet, Landbruks og matdepartementet og direktoratet for naturforvaltning 01.11.2007.

1. Lokal medvirkning og bestandsregistrering

Tilrådsning:

Kontaktutvalget anbefaler at det nedsettes en arbeidsgruppe, bestående av for eksempel NINA, DN, NJFF og dyreeier/grunneier-organisasjonene. Gruppen skal vurdere mulighetene for økt lokal medvirkning i bestandsregistreringene og foreslå eventuelle modeller for dette, spesielt med tanke på dyreeiernes deltakelse.

Videre understreker kontaktutvalget at det er svært viktig at lokale deltakere i bestandsregistreringene får god og konkret informasjon om hvordan deres registreringer blir vurdert og eventuelt innarbeidet i det endelige tallmaterialet. Det bes om at dette tas opp med aktuelle forskningsmiljøer, SNO og engasjerte organisasjoner.

I tillegg anbefaler kontaktutvalget DN å utarbeide en oppdatert utgave av brosjyren "Spor og tegn" fra 1998. Brosjyren bør distribueres, blant annet gjennom organisasjonsapparatet til medlemmene av

kontaktutvalget. Brosjyren må være klar på hvordan innkomne observasjoner av rovvilt behandles og hva som kreves med tanke på kvalitetssikring av data.

Kontaktutvalget anbefaler at bestandstall og andre data som framkommer gjennom det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt framstilles slik at det kommer klart fram hvilke forbehold som må gjøres for bruken av tallene. Denne informasjonen må være så klar og utvetydig som mulig, ikke minst gjennom viktige informasjonskanaler som Rovviltportalen (WWW.DIRNAT.NO) og på WWW.MILJOSTATUS.NO.

2. Forebyggende tiltak

Tilrådsning:

Kontaktutvalget mener rovviltnemndene må stå fritt, innenfor gjeldende regelverk, i å prioritere hvilke tiltak som skal iverksettes i den enkelte region ut ifra lokale forhold og behov.

Kontaktutvalget anbefaler at DN ser nærmere på hvordan rapporteringssystemet rundt bruken av forebyggende tiltak kan forbedres.

3. Nødvergeparagrafen

Tilrådsning:

Kontaktutvalget forventer at arbeidet med en ny § 11 nå nærmer seg sluttfasen. Utvalget krever at forslag til ny lovtekst kommer på høring snarest slik at en ny paragraf er gjeldende til beitesesongen 2008.

Kontaktutvalget for rovviltforvaltning

Utvalget er en møteplass for berørte aktører i rovviltforvaltningen på sentralt nivå og skal gi råd til miljø- og landbruksmyndighetene om rovviltforvaltningen.

Folkeaksjonen har møtt fast i utvalget siden oppstarten i 2005.

Deltagerne i utvalget er

- Kommunenes Sentralforbund
- Norskog
- Norges Skogeierforbund
- Utmarkskommunenes sammenslutning
- Norsk Sau og Geit
- Norsk Bonde- og Småbrukarlag
- Norges Bondelag
- Norges Jeger- og Fiskerforbund
- Folkeaksjonen ny rovviltpolitikk
- Norges Naturvernforbund
- Foreningen Våre Rovdyr
- WWF-Norge
- Sametinget
- Norske Reindriftsamers landsforbund
- Den Norske Turistforening
- Miljøverndepartementet
- Landbruks- og matdepartementet
- Mattilsynet
- Statens landbruksforvaltning
- Reindriftsforvaltningen
- Direktoratet for naturforvaltning

Meld fra om gaupespor

Som en del av det nasjonale overvåkingsprogrammet for store rovdyr skal Statens naturoppsyn (SNO), fram til utgangen av februar 2008, registrere spor etter familiegrupper av gaupe over hele landet. Til dette arbeidet er vi helt avhengig av at folk melder fra til SNO's lokale rovviltkontakter når de finner spor etter gaupe.

Hvis du finner spor etter flere gauper som har gått sammen, så meld dette straks til den lokale rovviltkontakten. Rovviltkontakten vil

da foreta feltkontroll og vurdere om det er en gaupefamilie (hunndyr i følge med unger) som har vært på vandring. Hvis du ikke får tak i rovviltkontakten kan du ringe regionalt rovviltansvarlig i SNO.

Gaupene går ofte i sporene til hverandre, så det kan se ut som det bare har vært ett dyr som har gått der. Men de "splitter" og går ved siden av hverandre innimellom, og slik kan det dokumenteres om det er en familiegruppe eller ikke.

KILDE: STATENS NATUROPPSYN

Gaupespor til venstre og spor etter rødrev foran snuseska.

FOTO: LARS GANGÅS

Jerven trives best i sitt eget selskap

Hard beskatning sikrer jervens overlevelse

En sammenligning av forvaltningen av jerv i Norge og Sverige viser at omfattende lovlig jakt og hiuttak er mye bedre for jerven enn totalfredning.

ÅSMUND YSTAD

I perioden 1999 – 2007 er til sammen 410 jerver tatt ut i Norge, delvis gjennom lisensjakt men også ved omfattende ekstraordinære uttak med skadefelling og hiuttak. I snitt blir det 51 døde jerver pr. år.

I samme 8-årsperiode i Sverige er det felt 10 jerver, alle på skadefelling. Altså et gjennomsnitt på litt mer enn 1 jerv pr. år.

Øker likevel mest her i landet

I den samme perioden har antall jerveynglinger i Norge økt fra 40 i 1999 til gjennomsnittlig 57 årlige ynglinger i 2005-2007.

Tilsvarende tall for Sverige er en utvikling fra 58 ynglinger i 1999 til et snitt på 69 årlige ynglinger i perioden 2004-2006.

Dette gir en økning i perioden på over 40 % for Norges del, på tross av et uttak på 410 jerver. Den svenske økningen er på under 20 %, på tross av det restriktive fellingsregimet.

Ikke masseflukt til Norge

Det er ikke utenkelig at en del svenske jerver går til Norge for så å bli skutt. Særlig i Nord-Norge er det kort vei fra sentrale svenske jerveområder til norske jaktmarker.

Men samtidig har veksten i Norge vært

Samtidig er det en kjent sak at jerven, med unntak av paringstida, knapt tåler trynet på artsfrender.

størst i Sør-Norge, i sentrale fjellområder som til dels ligger i god avstand fra Sverige. Dna-analyser etter omfattende innsamlinger av jervskit viser riktignok at jerven både går langt og gjerne krysser riksgrensen. Men definitivt ikke i et omfang som kan forklare de store forskjellene mellom landene.

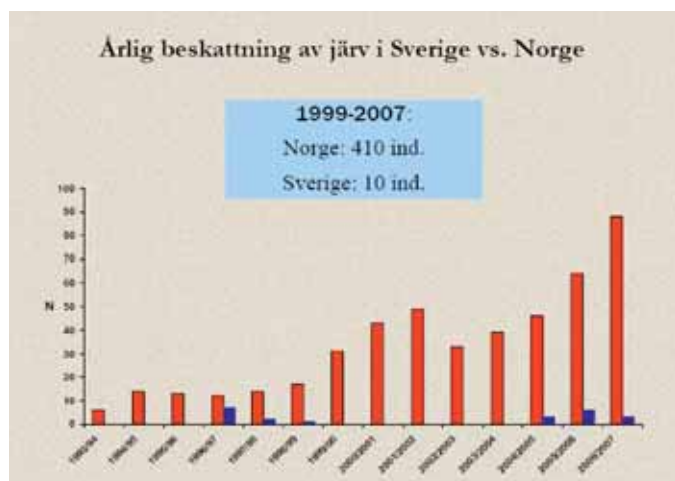
Tjuvjakt får skylda uansett

Svenske myndigheter mener selv at hovedforklaringen på den svake veksten er omfattende tjuvjakt. Jeg har ikke annen kunnskap som sier at det ikke stemmer. Men samtidig har svenske myndigheter og rovdryvner det med å rope ulovlig jakt så snart virkeligheten ikke stemmer med teoriene.

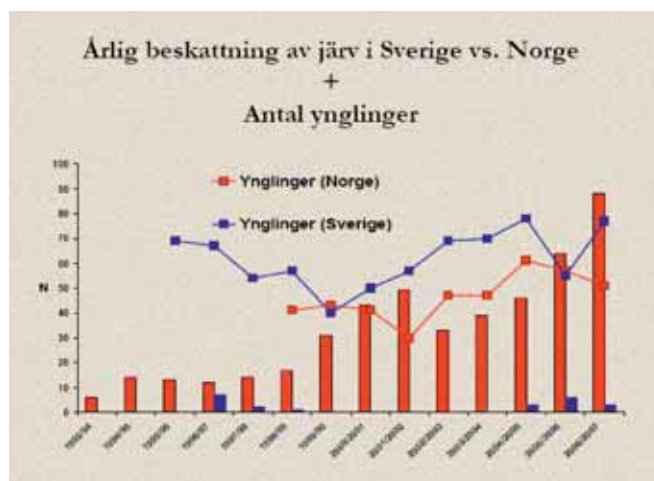
Det er et faktum at en stor del av jerven i Sverige lever svært konsentrert nord i landet. Jerv som dreper jerv er ikke uvanlig og det er logisk å tro at det hender enda oftere når de lever oppå hverandre.

Norsk suksess og svensk fiasko

Men uansett årsak, så har Norge på tross av omfattende lovlig beskatning mye mer jerv enn målet. Og Sverige har langt mindre enn ønsket, på tross av totalfredning. Mer er det ikke å si om det.

Figur 1: Årlige beskatning av jerv i Sveige og Norge.

Figur 2: Årlig beskatning av jerv i Sverige og Norge + Antall årlige ynglinger.

KILDE: JENS PERSSON, SVERIGES LANTBRUKSUNIVERSITET.

Ny lov om dyrevelferd sikrer rovdyra forkjørersrett!

Forslag til ny lov om dyrevelferd er sendt på høring. Sviktende forutsetninger ved tidligere stortingsvedtak om rovdyrpolitikken og manglende lov-hjemler for beitenekt blir nå forsøkt rettet på. Forslagene rammer ensidig beitebrukerne mens rovdyra går helt fri.

ÅSMUND YSTAD

Forslaget er utarbeidet i et samarbeid mellom Landbruks- og matdepartementet og Fiskeri- og kystdepartementet. Miljøverndepartementet har ikke deltatt i samarbeidet, og forslaget demonstrerer dessverre dyrevelferdsmyndighetenes totale maktesløshet i forhold til rovdyrforvaltningen.

Høringsinnspill skal sendes Landbruks- og matdepartementet med **frist mandag 18.02.08**. Etter høringsrunden skal den nye loven godkjennes i Stortinget.

Rovdyr tar stor plass

Vi legger merke til at temaet beitedyr-rovdyr har fått overraskende stor plass. Selv om loven omhandler alle dyr og alle former for dyrehold, opptar temaet beitedyr-rovdyr faktisk en tredjedel av plassen i følgebrevet til høringsforslaget. I følgebrevet står det bl.a:

"Den vedtatte rovviltpolitikken vil i enkelte tilfeller kunne medføre behov for å pålegge gjennomføring av tiltak for å forhindre dyrelidelser grunnet fare for rovviltangrep på beitende husdyr. Det foreslås derfor å lovfeste en hjemmel

for Mattilsynet til å fatte vedtak om beiterestriksjoner for å beskytte husdyr mot rovvilt".

Slik hjemmel har de ikke i dag, j.f. Rendalshdommen. Å gi Mattilsynet slik vedtaksrett overfor dyreholder og ikke overfor rovviltforvaltningen vil selvsagt gi en ubalanse i håndtering av problematikken som er uakseptabel for beitebruket.

Utdrag fra høringsnotatet:

Dokumentet som er sendt på høring består av to deler, høringsnotatet som forklarer bakgrunnen for tekstene i lovutkastet og selve lovutkastet.

Innlendingsvis i kapitlet om rovdyr og beitebruk står det:

"Målet om levedyktig næringsvirksomhet og småfehold må realiseres innenfor rammen av hva som er dyrevelferdsmessig forsvarlig." (s 42).

Fjerner beiteretten med et pennestrøk

Like etter er man veldig konkret på hva som ikke er dyrevelferdsmessig forsvarlig:

"Ut fra hensyn til dyrevelferd bør det ikke foregå fri utmarksbeiting i områder hvor det er viktig å store rovdyr som ulv og bjørn får vern." (s 42).

Her setter man med andre ord alle tidligere uttrykte mål fra storting og regjering om fortsatt mulighet til levedyktige utmarksnæring, også i rovdyrområder, til side med et pennestrøk. Her det ikke en gang rom for nyanser i forhold til hvor stor faren for angrep er. Forbudet mot fri utmarksbeiting er generelt i hele den norske ulvesona og i alle soner som er tenkt som leveområder for bjørn.

Prinsipielt skille

Dette er dramatisk nytt i norsk rovdyrforvaltning. Men dyrevernmmyndighetenes manglende rovdyrpolitikk blir enda verre av at man faktisk feiltolker viktige begreper. Det går fram av neste sitat:

"Departementene mener at forvaltningsplanene for rovvilt og husdyr skal sikre et tilstrekkelig trygt beite, slik at man får et prinsipielt skille mellom beiteområder og rovviltområder, altså en geografisk differensiert forvaltning (sonering)." (s. 42).

Dette vitner om et virkelighetsfjernt forhold til realitetene i norsk rovdyrforvaltning. Uttrykket "et prinsipielt skille" mellom beiteområder og rovviltområde er en nykonstruksjon. Begrepet "prinsipielt skille" finnes ikke i dokumenter som ligger til grunn for rovviltforvaltningen. Geografisk differensiering er ikke et entydig begrep, og det fylles da også i praksis med forskjellig innhold fra region til region.

Nytolkning

Dyrevelferdsmyndighetene driver med andre ord en kreativ nytolkning av norsk rovdyrpolitikk for å skjerme rovdyra. Det er lite tillitsvekkende og faglig uheldig. Et annet eksempel på at man unngår å utfordre rovdyrforvaltningen er det grep man tar i forhold til tamrein. Omtrent alle beiteområder for tamrein i Norge er yngleområde for jerv, gaupe og delvis bjørn. Det har Stortinget, Miljøverndepartementet og rovviltmyndighetene bestemt. Jerv og gaupe hadde neppe overlevd i disse områdene uten tamrein på fritt beite.

Men Mattilsynet må velge mellom å se bort fra dette offentlig planlagte dyreplageriet eller å ødelegge tamreinnæringa. For å slippe å ta i den vanskelige problemstillingen definerer man bare tamrein som "halveis villdyr". Man pålegger tamreineierne å sørge for at tamreinen er i god kondisjon slik at de kan berge seg ved å flykte ved rovdyrangrep. (s. 41)

Klar skjerping

Hele lovforslaget innebærer en klar og konkretisert skjerping av dyreeiers ansvar for å forhindre rovdyrskade:

I lovforslaget står det:

§ 23. Tilsyn, stell og føring, første ledd: Paragrafen sier m.a. "Dyreholder skal sikre at: c) dyr beskyttes mot skade, sykdom, parasitter, predatorer og andre farer".

I høringsnotatet forklares innholdet bl.a slik:

"Dyreiers plikt til å beskytte husdyr og tamrein på beite mot rovvilt videreføres og presiseres" (s. 11).

"Forslaget pålegger dyreholder en plikt til å sørge for at dyrene får godt tilsyn og stell, samtidig som det gis nødvendig beskyttelse mot skade, sykdom, parasitter, predatorer (rovvilt m.m) og andre farer" (s. 40).

"Plikten til å føre tilsyn med dyrene må avpasses etter de klimatiske og stedlige forhold, herunder rovdryfare og lignende. Der det anses for å være en vesentlig risiko for at dyr kan utsettes for farer, må tilsynet med dyrene være intensivert" (s. 90).

Hva er "intensivert tilsyn"? Hvor går grensen mellom dette og gjeting? Hvem betaler for intensivert tilsyn ved fare for rovdryr?

Beiteretten i andre rekke

"Hensynet til beiteretten/-interessen, og den enkelte dyreeiers praktiske muligheter, kan ikke veie tyngre enn hensynet til at driften skal være dyrevelferdsmessig forsvarlig. Om nødvendig må det settes inne tunge tiltak som eksempelvis rovdryrsikre gjerdar, flytting til andre beiteområder og sanking." (s. 92).

Denne setningen burde vært snudd om til: "Hensynet til rovviltet kan ikke veie tyngre enn hensynet til dyrevelferd". Lovforslaget gjør rovviltforekomst til et premiss for beiting/husdyrhold, mens Stortinget gang på gang har vedtatt at det skal finnes en balanse! Det er oppsiktsvekkende at høringsnotatet ikke tydeliggjør Stortinget og Regjeringens klare fokus på effektivt uttak av skadedyr, uavhengig av regionale og nasjonale bestandsmål, for å forhindre dyrelidelse.

Dette er bare en overflatisk drøfting av noen av mange viktige problemstillinger. Folkeaksjonen ny rovdryrpolitikk kommer til å sende inn en fyldig og klargjørende høringsuttalelse til lovforslaget innen tidsfristen 18. februar 2008.

Ulven og bjørnen skal ha utmarka!

Eli Dørum og Kåre Kleiva bor i Strandbygda i Elverum, øst for Glomma. De kan bare glemme framtidig bruk av utmarksbeite til miljøvennlig kjøttproduksjon hvis forslaget til dyrevelferdslov blir vedtatt.

FOTO: KRISTIN SØGÅRD

Ny utredning

Åke Pettersson overleverte

4. desember sin utredning

«Rovdjuren och deras

förvaltning» SOU 2007:89 om

Sveriges store rovdryr til den

svenske regjeringen.

Å S M U N D Y S T A D

Den uavhengige utredningen om rovdryrpolitikken i Sverige ble bestilt av regjeringen i januar 2006. Blant de spørsmål utredningen skulle ta for seg var rovdryrstammens utvikling, undersøke interessekonflikter og organiseringen av rovdryrforvaltningen i forhold til å nå de nasjonale målene for artene bjørn, jerv, gaupe, ulv og kongeørn.

Med seg i utvalget har sjefsutreder Åke Pettersson hatt med seg representanter for så vel reindriftsnæringen, jegere, landbruket og miljøorganisasjonene. Vi som har fulgt med i Pettersons arbeid i de snart to årene som har gått, har sett at han har vært spesielt opptatt av å redusere konflikter og motsetninger mellom sentrale myndigheter og lokalbefolkningen som lever med rovdryra i nærområdet.

Vesentlige endringer

Utredningen foreslår da også flere vesentlige endringer i svensk rovdryrforvaltning:

- vedtak om jakt på rovdryr skal kunne fattes regionalt
- mindre makt til Naturvårdsverket (tilsvarer Direktoratet for naturforvaltning)
- grenser for hvor mange rovdryr man skal ha i hver region
- hardere beskatning av rovviltbestandene

Dette er alle forslag som er ment å komme lokale interesser mer i møte enn tidligere.

om store rovdyr i Sverige

Utredningen foreslår å overføre makten over rovdyrfelling fra Naturvårdsverket og gi den til länsstyrelsene i Sverige. Det gjelder forebyggende felling, lisensfelling og spørsmål om jaktmetoder på rovdyr.

Konfliktskapende rovdyrpolitikk

- Nåværende rovdyrpolitikk har ikke skapt stabile forhold mellom menneske og rovdyr, konstaterer utredningen.
- Konflikten er stor mellom rovdyr og mennesker, reindrift og annet dyrehold, fritidsvirksomhet som ridning og jakt i rovdyrområdene. Illegal jakt er også et betydelig problem i følge utredningen. Men selv om man foreslår skjerpinger i lovverket når det gjelder ulovlig jakt er man rimelig klar på at rovdyrene først og fremst må trygges gjennom mer aktiv og deltakende forvaltning.

Men mens man på den ene side er klar på behovet for skjerpning av etterforskning og straff for ulovlig jakt på rovdyr, foreslår utvalget lettelse i straffeforfølgelsen av personer som påstår ha skutt rovdyr i nødverge.

Maksimumsmål – også i kommuner

Sverige har nå kun minimumsmål for antall individer av hver rovdyrart. Men utvalget foreslår å endre det til både minimums- og maksimumsnivåer for de ulike rovdyr. Maksgrenser for rovdyr skal også kunne settes helt ned på kommunenivå.

Større spredning på ulven

Et interessant moment er at Åke Pettersson sier at han ikke ser noen gode argumenter for å fortsette en forvaltning med så stor konsentrasjon av ulv slik situasjonen er i dag. Utvalget foreslår dermed å spre de 200 ulvene som Sverige skal ha ut over større deler av landet. Blant annet ønsker man at det etableres ulvrevir i Nord-Sverige for å lette kontakten med Finske ulver.

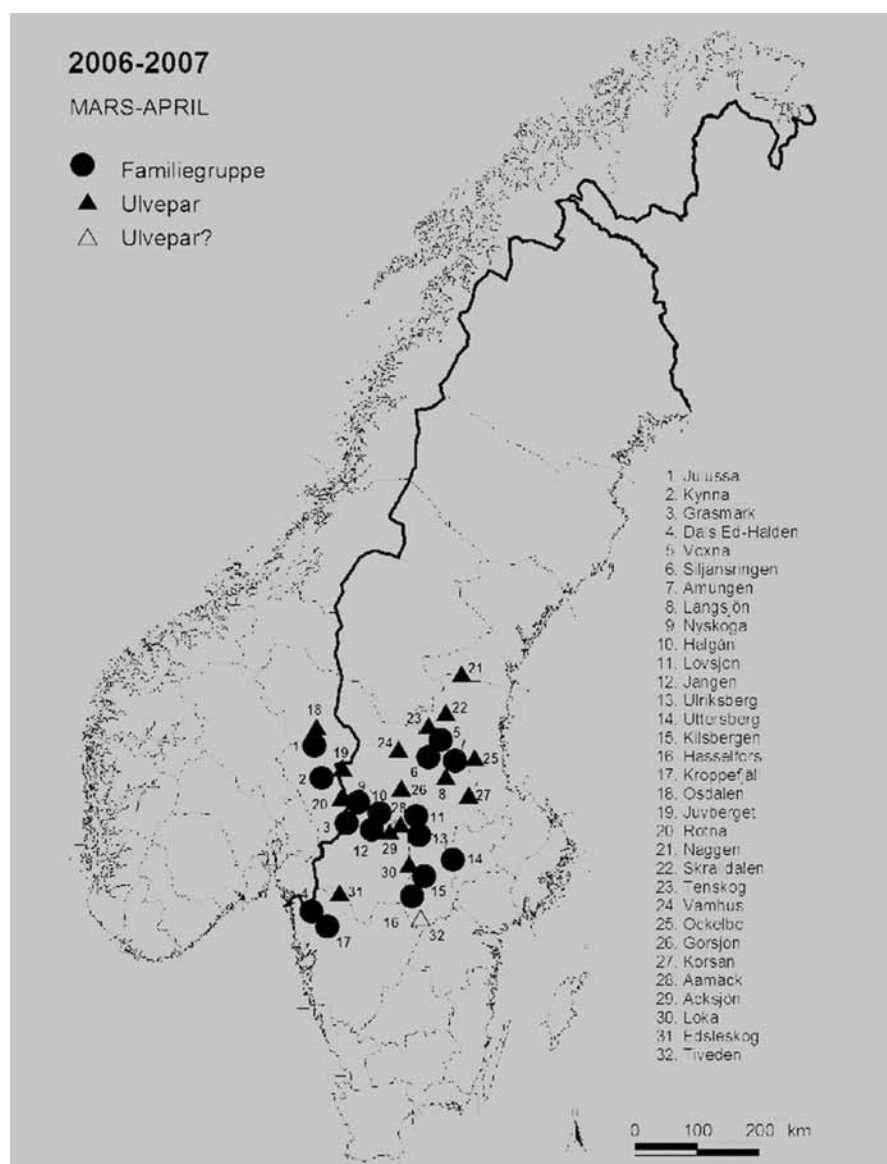
Når bestandsmålet for ulv er nådd, noe utredningen tror kan skje i 2008, ønsker man at det i en 3-årsperiode prøves ut en forsiktig lisensjakt for å høste av overskuddet.

Nordisk samarbeid

Utvalget bak utredningen anbefaler også

felles nordisk bestandsovervåking og felles forvaltningsplaner på bestandsnivå. Uansett hva som måtte følge av det er det ingen tvil om at forslaget til ny svensk rovdyrforvaltning allerede har hentet mange ideer fra den nye regionale rovdyrforvaltningen i Norge.

Nei til konsentrasjon av ulv!

FRA SKANDULVS RAPPORT: ULV I SKANDINAVIA: STATUSRAPPORT FOR VINTEREN 2006-2007.

Utbredelse av ulveflokker og revirmarkerende par i Skandinavia ved sesongslutt for ulvesporing i mars-april 2007. Utvalget med Åke Pettersson mener det ikke finnes gode grunner for en slik konsentrasjon av ulven og vil spre ulveflokkene over større deler av Sverige.

18 alvorlige bjørneangrep på folk i Sverige siden 1995

Rovdjurscenteret De fem stora i Sverige inviterte til seminar om rovdyrfrykt 23. oktober i høst. Men det planlagte budskapet om folks irrasjonelle og overdrevne rovdyrfrykt kom helt i bakleksa etter to alvorlige bjørneangrep like før.

ÅSMUND YSTAD

Til seminaret var det laget en brosjyre med sammenstilling av kjente alvorlige bjørneangrep på folk i Sverige siden 1995.

Av det opprinnelige programmet gikk det klart fram at hovedbudskapet var irrasjonell rovdyrfrykt uten rot i virkeligheten.

Hovedinnleder var sjefpsykiater David Eberhard, som har spesialisert seg på det moderne menneskets (irrasjonelle og unødvendige) redsel for naturen.

Bjørnen slo til

Men plutselig slo virkeligheten til. 8 oktober

ble 4-barnsfaren Arnulf Ranung drept av bjørn i Valjøbyen. Og uka etter angrep en bjørn Bernt Zetterlund og Mikael Forselius under elgjakt i Härjedalen.

Brosjyren med sammenstillinger over bjørneangrep måtte i hui og hast kompletteres med et dødsfall og to hardt skadde. Og teoriene måtte endres ettersom den drepte ikke var på jakt. Og enda verre, bjørnen hadde gravd ned liket som et næringsbytte.

Noe slikt var uhørt for svenske rovdyr eksperter før 8. oktober 2007.

Seminaret i Stockholm fikk naturligvis stor pressedekning, men de som nå fikk mest oppmerksomhet var bekymrede kvin-

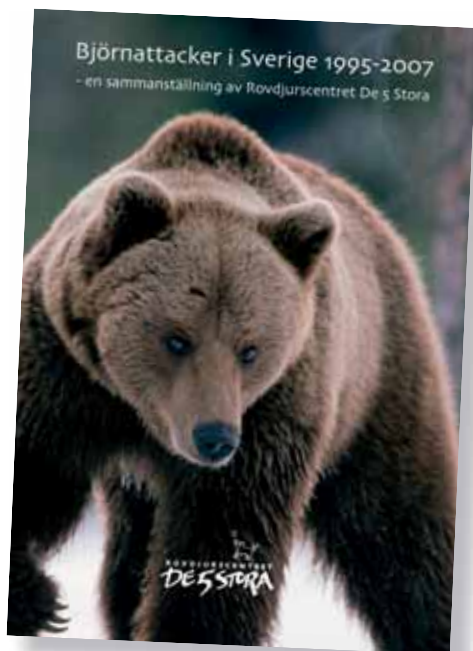
Jegere behandles i denne sammenhengen omtrent som en pariakaste som har seg selv å takke uansett hva som skjer.

År	Månad	Datum	Län	Kommun	Tidpunkt	Hund	Ras	Bjørn- ungar	Skadeskj.	Nära idet
1995	Nov		Jämtland			Ja		1		Ja
1995	Sept	26	Västerbotten	Dorotea	07.00 - 08.00	Nej		0	Nej	
1997	Juli	Slutet	Ångermanland	Sollefteå	Dagtid	Nej		2	Nej	Nej
1999			Dalarna	Mora						Ja
2000	Juli	Slutet	Jämtland	Strömsund	18.00-19.00	Nej		1	Nej	Nej
2000	Sept	24	Västerbotten	Dorotea	10.00-12.00	Ja	Lapphund/Älghund	1	Nej	Ja
2000	Sept	Mitten	Gävleborg	Ovanåker	10.00-11.00	Ja	Drever	0	Nej	Ja
2001	Nov	2	Dalarna	Rättvik	08.00-09.00	Ja	Gråhund	0	Nej	Ja
2002	Sept	2	Jämtland	Härjedalen	14.30	Nej		0 *2	Ja	Nej
2004	Nov	14	Västernorrland	Ö-vik	11.00-12.00	Ja	Jämthund	0	Nej	Ja
2004	Sept	22	Dalarna	Orsa	09.00-10.00	Ja	Sib. Laika/Stövare	0	Nej	Nej
2004	Okt	17	Norrbottnen	Jokkmokk		Ja		0 *3	Nej	Ja
2005	Nov	11	Dalarna	Älvdalen	14.00-15.00	Nej		0	Nej	Ja
2005	Okt	15	Jämtland	Härjedalen	14.00	Ja	Vit älghund	2	Nej	Nej
2007	Sept	16	Dalarna	Orsa	20.00	Ja	Plotthund	0	Ja	Nej
2007	Okt	8	Jämtland	Krokom		Ja		0	Nej	Nej
2007	Okt	14	Härjedalen	Ljusdal	14.00	Ja	Jämthund	0	Nej	Ja
2007	Okt	14	Härjedalen	Ljusdal	14.00	Ja	Jämthund	0	Nej	Ja

*1 Personen tror att det var en skenattack.

*2 Inga ungar funna men mjölk hittades i björnhonans juver.

*3 Inga ungar funna men mjölk hittades i björnhonans juver.

i andre deler av verden. Dette viser seg ikke minst i måten alle uheldige hendelser forklares på, nemlig som kjedelige men hendelige unntak. Jegere behandles i denne sammenheng omtrent som en pariakaste som har seg selv å takke uansett hva som skjer.

Bjørnen i Skandinavia har ingen urørt villmark til rådighet. Den må finne seg i å dele utmarka med oss andre. Å drive jakt med hund er jo ikke noe unntak, men tvert imot regelen både i Norge og Sverige. At det kan provosere bjørnen er jo lett å forstå, men vi snakker tross alt om vanlig aksepterte friluftaktiviteter.

Tviholder på myten

Ingen forskere, heller ikke rovdryforskere bør tviholde på myter innen sitt fag. Men det er faktisk det de gjør når de insisterer på å forklare bjørnens egenskaper og oppførsel ut fra en tenkt normaltilstand som ikke finnes.

*Under:
Her er sammenstillingen av bjørneangrep på folk som De 5 styra har laget. Hele brosjyren kan leses på www.de5stora.com*

ner som levde med rovdirene tett innpå seg. Sjefpsykiater David Eberhardt hadde nok planlagt å forklare journalistene hvor statistisk dumt det er av svensker å være redd for rovdyr. Men han måtte nå med bakgrunn i de dramatiske bjørneangrepene forklare hvorfor det er helt naturlig at folk føler frykt for store rovdyr.

Myten som den snille bjørnen

Brunbjørnen i Skandinavia skal i følge ekspertene være snillere enn brunbjørn

Bjørnen mente ikke å drepe

Bjørnen som drepte jegeren Arnulf Ranung (61), hadde ikke til hensikt å drepe, men å skade ham. Det hevder en svensk rovdryreksperter.

Tragedien fant sted den 8. oktober i Valsjöbyn som ligger seks kilometer fra grensa til Norge - på høyde med Lierne i Nord-Trøndelag. Arnulf Ranung er det tredje mennesket drept av bjørn i Sverige siden 1902.

- Min tolkning av hans skador är absolutt att björnens avsikt inte var att döda mannen, men däremot att skrämmas i en situation där björnen känt sig hotad, sier Magnus Kristoffersson, rovdryreksperter hos länsstyrelsen i Jämtland, til Östersunds-Posten.

- Det absolutt viktigaste vi som människor kan göra, är att undvika att försätta oss i situationer där björnen kan uppleva oss som hot, för då är de farliga, understreker han.

KILDE: WWW.JEGER.NO

Nära kadaver	Antal Aktivitet	Antal personer	Antal bjørnar	Kön	Bjørnens aktivitet	Avstand till bjørnen	Sikt	Varnings-skott	Sken-attack
	Jakt	1			Låg i ide	0 m.			
Ja	Älgjakt	1	1	Hane	Åt kadaver	10 m.	<10 m.	Nej	Nej
Nej	Bärpl.	1	3	Hona	Vilade	20 m.	20 m.	Nej	Nej
	Älgjakt								
Nej	Bärpl.	1	2	Hona		20-25 m.	15-20 m.	Nej	Nej
Nej	Älgjakt	1	2	Hona		5 m.	<10 m.	Nej	Nej
Nej	Harjakt	1	1		Vilade	5-10 m.	<10 m.	Nej	Nej
Nej	Älgjakt	1	1	Hane	Låg i ide	20 m.	<10 m.	Nej	Ja* ¹
Nej	Älgjakt	1	1	Hona	Låg skadeskj.	5-10 m.	<10 m.	Nej	Nej
Nej	Älgjakt	1	1			5 m.	<10 m.	Ja	Nej
Nej	Bjørnjakt	1	1	Hona		7 - 8 m.	<10 m.	Nej	Nej
Nej	Älgjakt	1	1	Hona	Grävde ide* ⁴				
Nej	Älgjakt	1	1		Grävde ide	8-10 m.	30 m.	Nej	Nej
Nej	Älgjakt	1	3	Hona		80-100 m.	>50 m.	Nej	Nej
Nej	Bjørnjakt	1	1	Hane		15 m.	15 m.	Nej	Nej
Ja* ⁵	Ej jakt	1	1	Hane				Nej	
Nej	Älgjakt	2	1	Hane	Grävde ide	10-15 m.	10-15 m.	Nej	Nej
Nej	Älgjakt	2	1	Hane	Grävde ide	10-15 m.	10-15 m.	Nej	Nej

*⁴ Ett ide var påbörjat i nærheten.

*⁵ Slaktrester fanns i nærheten.

Ein urban arroganse

I Sverige har ein bjørn tatt livet av ein kar som kom for nære, og ein annan bjørn har rispa kraftig i eit par andre. Bjørnen har vist seg fram.

ANDREAS SKARTVEIT,
TIDLEGARE FORLAGSMANN
OG NRK-DIREKTØR

Og så er debatten i gang igjen. Frontane er faste, som dei lenge har vore. I Engerdal, Liene og Bortvekkifjell er folk urolege og redde, dei som ikkje er sinte.

Men no er det gode råd å få. Om bjørnen skulle kome oss for nær, nærare enn vi likar, skal vi berre springe rundt i skogen og leike Lars Monsen. Så gode bjørneråd har ingen fått sidan Putte var i blåbærskogen.

Brei i smilet

Den urbane arrogansen rovdyrvenene viser mot dyreeigarar, bønder og denslags folk, er like brei i smilet som han alltid har vore siste åra. Denne arrogansen er så demonstrativ at han ein dag kan tvinge

fram ei rekning. Då blir det nok rovdyra som må betale for venene sine.

Overgrep og maktløyse

Om vi ser til substansen, og let bisarre innslag og debattform liggje, har saka ei svært viktig politisk, for ikkje å seie konstitusjonell side. Vi opplever overgrep og maktløyse, seier dei som har rovdyra rundt seg. Ikkje først og fremst frå rovdyra, men frå storsamfunnet, som dei til no har rekna seg som ein del av.

Dei er ikkje sikre på at dei er det lenger.

Om bjørnen skulle kome oss for nær, nærare enn vi likar, skal vi berre springe rundt i skogen og leike Lars Monsen

Samfunnet vil ikkje verne det som for dei er dyrebart, på mange plan, og dei får ikkje lov å verne det sjølv.

Så er dei dømde til å finne dyra sine sunn- drivne, med tarmane ute og feber i augo, medan livsgrunnlaget sviktar.

Gjort til fiendar

Situasjonen har gjort storsamfunn, politi

og rettsapparat til fiendar for folk som driv lovleg og nyttig næringsdrift. Slikt skal eit samfunn vere forsiktig med. Desse folka, kvar dei no bur, er skattebetalarar, dei røystar ved val, mange har gjort militærteneste, dei er gode yrkesfolk, dei står ikkje i strafferegisteret, dei er skikkelege folk.

Og no vender altså storsamfunnet ryggen til dei. Dei blir utflirte på TV.

Det er vondt å kalla dette anna enn overgrep.

Lova i eigne hender

Og det er å be folk om å ta lova i eigne hender, som vi veit at dei gjer. Å be folk om det, skal eit samfunn også vere forsiktig med. Eg er oppvaksten bak eit sauefjøs, og ber ikkje den minste tvil i mi sjel om at ulven skulle få bøte med livet om han kom sauene mine for nær.

Så fekk rekninga frå storsamfunnet komme.

Meir makt

I Sverige har ulven byrja å ta dyre og fine jakthundar. Eigarane gret på TV. Då lever ulven farleg. Jakthundeigarar er mykje farlegare enn saueeigarar, dei har finare adresser og dei har meir politisk makt.

Det veit nok ikkje ulven. Og i alle fall ikkje bjørnen. Han var den enkle i eventyra.

Flertallet mener vi har nok bjørn i Norge

Bare 21 prosent støtter regjeringens arbeid for flere bjørner i Norge. Også et flertall av SV-velgerne er mot miljøvernminister Erik Solheims mål om en firedobling av stammene.

Det viser en meningsmåling som Sentio AS tidligere i høst utførte for Nationen.

De to tragiske begivenhetene i Sverige i høst der en mann ble drept av bjørn og to andre hardt skadet av en annen, har skapt sterk bekymring i områder med bjørn. Men det har ikke fått regjeringen til å endre målet om en mangedobling av den norske stammen.

Rovvilforliket krever 15 helnorske ynglinger av bjørn årlig. I de senere årene er det registrert tre til fem. Det betyr at bjørnestammen må firedobles.

KILDE: NATIONEN

Ikke rør rovviltforliket mitt

Tidligere stortingsrepresentant Bror Yngve Rahm (KRF) ledet stortingsarbeidet med den siste rovviltmeldingen i 2004. Siden forsvant han fra rikspolitikken. Men etter at 4-barnsforen Arnulf Ranung ble slått i hjel av bjørn, skrev Rahm brev til Helen Bjørnøy med råd om ikke å la seg påvirke av slikt.

Rahm var både saksordfører for meldingen og leder i Stortingets energi og miljøkomite. Resultatet ble det såkalte "rovviltforliket", en flertallsinnstilling signert AP, SV, Høyre, Venstre og KRF.

De som sto bak forliket i Stortinget i 2004 kan ikke få sagt mange nok ganger hvor vanskelig det var å komme i mål. Det ble til og med sagt at knapt noen sak hadde vakt et slikt engasjement i fredstid.

For noen var det viktig å få til et bredt forlik for å stoppe alle disse vanskelige rovviltmeldingene som stadig oftere dukket opp i Stortinget. Onde tunger vil sågar ha det til at nettopp dette hensynet var viktigere enn å lage gode løsninger for folk.

Men da folk flest fikk et innblikk i framtidens utfordringer for folk i bjørneområdene, med en drept og to hardt skadde på ei uka, klarte ikke Bror Yngve Rahm å sitte stille lenger. Han skrev følgende brev til tidligere miljøvernminister Helen Bjørnøy:

Fra: Bror Yngve Rahm
Sendt: 16. oktober 2007
Til: Helen Bjørnøy
Emne: Rovdyr

Tillater meg en kort henvendelse til deg som statsråd vedr. rovviltpolitikken.

Det er med interesse jeg følger en oppblomstrende rovviltdebatt i kjølvannet av de tragiske hendelsene med bjørn på svensk side av grensen. Alle er enige om at slike hendelser er sterkt å beklage. Vi må ikke underslå at møte mellom mennesker og rovvilt, særlig bjørn, kan i helt spesielle situasjoner medføre en direkte trussel mot sikkerheten, og i ytterste konsekvens også mot menneskeliv. Det vil alltid innebære en viss risiko å ferdes i områder med stor tetthet av store rovvilt.

Likevel vil det ikke være riktig å snu opp ned på hele rovviltforvaltningen basert på enkelthendelser, så tragiske de enn er. Også på dette området vil langsiktighet

Bror Yngve Rahm til høyre. Her i samtale med psykiater Eystein Stordal i januar 2004. Stordal gav klare faglige innspill om angst og usikkerhet hos folk som må leve med store rovvilt. Bror Yngve Rahm takket høflig, men tok lite hensyn til dette i det videre arbeidet. Brevet viser at rovviltforliket er mye viktigere for Rahm enn hensynet til folk som må leve med uhyggen rundt hushjørnet.

FOTO: HANS BÅRDSEGG

og forutsigbarhet i politiske «rammebetingelser» være viktig. Stadige endringer vil ikke være noe nevneverdige bidrag til et fungerende rovviltregime, selv om en ikke må utelukke mindre justeringer underveis.

Som komiteleder og saksordfører for den siste rovviltmeldingen, har jeg erfart hvilket enorme engasjement denne saken utløser. Det krever en respektfull tilnærming i forhold til alle som på ulike sider engasjerer seg i utforming av rovviltpolitikken og forvaltningen av de store rovviltene våre. Jeg har også erfart hvor komplisert det er å etablere en politikk på dette området som samler bredt i Stortinget. Rovviltforliket er et resultat av omfattende prosesser i Stortinget, hvor strid og uenighet gikk på tvers av partier og innad i det enkelte parti. At vi likevel lykkes med å etablere et bredt forlik, tilsier at vi nå bør være ytterst varsomme med større omveltninger av politikken på dette området.

Jeg er derfor tilfreds med din presisering i dagens Dagsavisen om din lojalitet til det inngåtte rovviltforliket, og at det ikke lig-

ger til rette for en endret politikk, både hva gjelder bestandsmål og forvaltning. Jeg føler meg også sikker på at du som ansvarlig statsråd vil gjøre hva du kan for å forebygge alvorlige konsekvenser av møte mellom mennesker og rovvilt, og at du i fellesskap med din kollega i LMD søker best mulig samkvem mellom de tre hensynene rovvilt og næring, og nødvendig trygghet for lokalbefolkningen i rovviltutsatte områder. Synes også din statssekretær var prisverdig klar under gårdsdagens Redaksjon-en. Lykke til.

Vennlig hilsen

Bror Yngve Rahm

Tidl. leder stortingets energi- og miljøkomite
Saksordfører for stortingsmeldingen
«Leve med rovvilt»

Folkeaksjonens ledelse og politikk:

Landsstyrets medlemmer:

Erling Myhre, Rendalen. Leder
Tidl. ordfører i Rendalen kommune.
Tlf. 481 38 347

Sara Kveld, Lierne
Fylkespolitiker

Nils Solberg, Halden. Nestleder
Turoperatør
Tlf. 69 17 75 55

Eli Bjorvatten, Vegårshei
Seksjonsleder
Tlf. 907 50 423

Laila Hoff, Hattfjelldal. 1. vara
Bonde, lærer og daglig leder

Magne Akervold, Flå i Hallingdal
Pensjonert skogbrukssjef
Tlf. 32 05 04 33

Torvald H. Brinch, Oslo. 2. vara
Advokat

Per Arny Bakken, Trysil
3. vara

Ansatte:

Åsmund Ystad, daglig leder • Tlf. 975 95 119 • E-post: aksjonen@rovdyr.org

Lars Erik Brattås, webmaster

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

er en landsomfattende, partipolitisk nøytral organisasjon med formål å endre dagens rovdyrpolitikk. Økte bestander av store rovdyr gir ikke bare konflikt mellom næring og verneinteresser. Det handler om mange folks livskvalitet i hverdagen.

Med fokus på kunnskap, åpenhet og god kommunikasjon ønsker Folkeaksjonen å bidra til en rovdyrpolitikk og forvaltning som er et demokrati verdig.

Hovedkrav til norsk rovdyrforvaltning:

- **Forvaltningsmodellen med kjerneområder og soner må bort**
Konsentrasjon av store rovdyr gir en urimelig belastning for lokalsamfunn og enkeltpersoner. Bestandene må balanseres mot en aktiv bruk av utmarksressursene.
- **Lokal forvaltning**
Rovdyrforvaltningen må underlegges lokal folkevalgt styring og kontroll. Forvaltningen må skje i samsvar med lovverk og internasjonale avtaler som forplikter Norge til å ta hensyn til lokalbefolkningens og urbefolkningens nærings- og kulturtradisjoner.
- **Effektivt uttak av skadedyr**
Uttak av rovdyr som gjør stor skade og skaper frykt skal skje raskt og effektivt. Nødvergeretten må endres slik at den kan brukes til å forhindre rovdyrskade.
- **Nei til fast ulvestamme i Norge**
Ulven i Skandinavia tilhører den russiske bestanden og er ingen truet art. En ulvestamme gir store negative konsekvenser for allsidig bruk av utmarksressursene og livskvaliteten.

Medlemskontingent er
kr 200,- pr. person
for 2008

Du kan hjelpe oss å verve

Folkeaksjonen har over 8000 registrerte medlemmer. Du kan hjelpe oss med å få med flere av de hundretusener i Norge som synes at mye ulv, bjørn, gaupe og jerv er dårlig miljøvern!

- Verver du 3 nye medlemmer får du en gratis t-skjorte
- Verver du 6 nye medlemmer får du i tillegg et flott ulveglass fra Magnor Glassverk, spesiallaget for Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

Medlemskontingent kr 200 pr. person.
Øvrige familiemedlemmer kr 100 pr. person.

Folkeaksjonens ulveglass. Høyde 12 cm.

Jeg melder meg herved inn som medlem i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk.

Navn:.....

Adresse:.....

Postnr./Sted:.....

Navn:.....

Adresse:.....

Postnr./Sted:.....

Navn:.....

Adresse:.....

Postnr./Sted:.....

Navn:.....

Adresse:.....

Postnr./Sted:.....

Navn:.....

Adresse:.....

Postnr./Sted:.....

Navn:.....

Adresse:.....

Postnr./Sted:.....

Jeg har vervet..... nye medlemmer og ønsker t-skjorte i str.....

Jeg bestiller herved stk t-skjorter i str.....á kr 100,- pr. stk eks. porto og omk.

Navn:.....

Adresse:..... Dato:.....

Postnr./Sted:..... Telefon:.....

Innmeldingsskjema sendes:

Folkeaksjonen
ny rovdyrpolitikk,
Pb. 40, 7701 Steinkjer

aksjonen@rovdyr.org
Telefon: 975 95 119
Telefax: 74 12 65 01
Bankkonto: 4464.09.33434

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk er en landsomfattende partipolitisk nøytral organisasjon som har til formål å endre dagens rovdyrpolitikk med følgende hovedkrav:

• Forvaltningsmodellen med kjerneområder og soner må bort

Kjerneområder og soner for rovdyr er en kunstig geografisk inndeling som gir en urimelig belastning for enkeltpersoner og lokalsamfunn i rovdyrområdene. Rovdyrbestandenes levedyktighet må vurderes over større områder også gjennom samarbeid med naboland. Bestandene må balanseres mot en aktiv bruk av utmarksressursene.

• Lokal forvaltning

Rovdyrforvaltningen må underlegges lokal folkevalgt styring og kontroll. Dette er en grunnleggende forutsetning for en vellykket rovdyrpolitikk. Forvaltningen må skje i samsvar med lovverk og internasjonale avtaler som forplikter Norge til å ta hensyn til lokalbefolkningens og urbefolkningens nærings- og kulturtradisjoner.

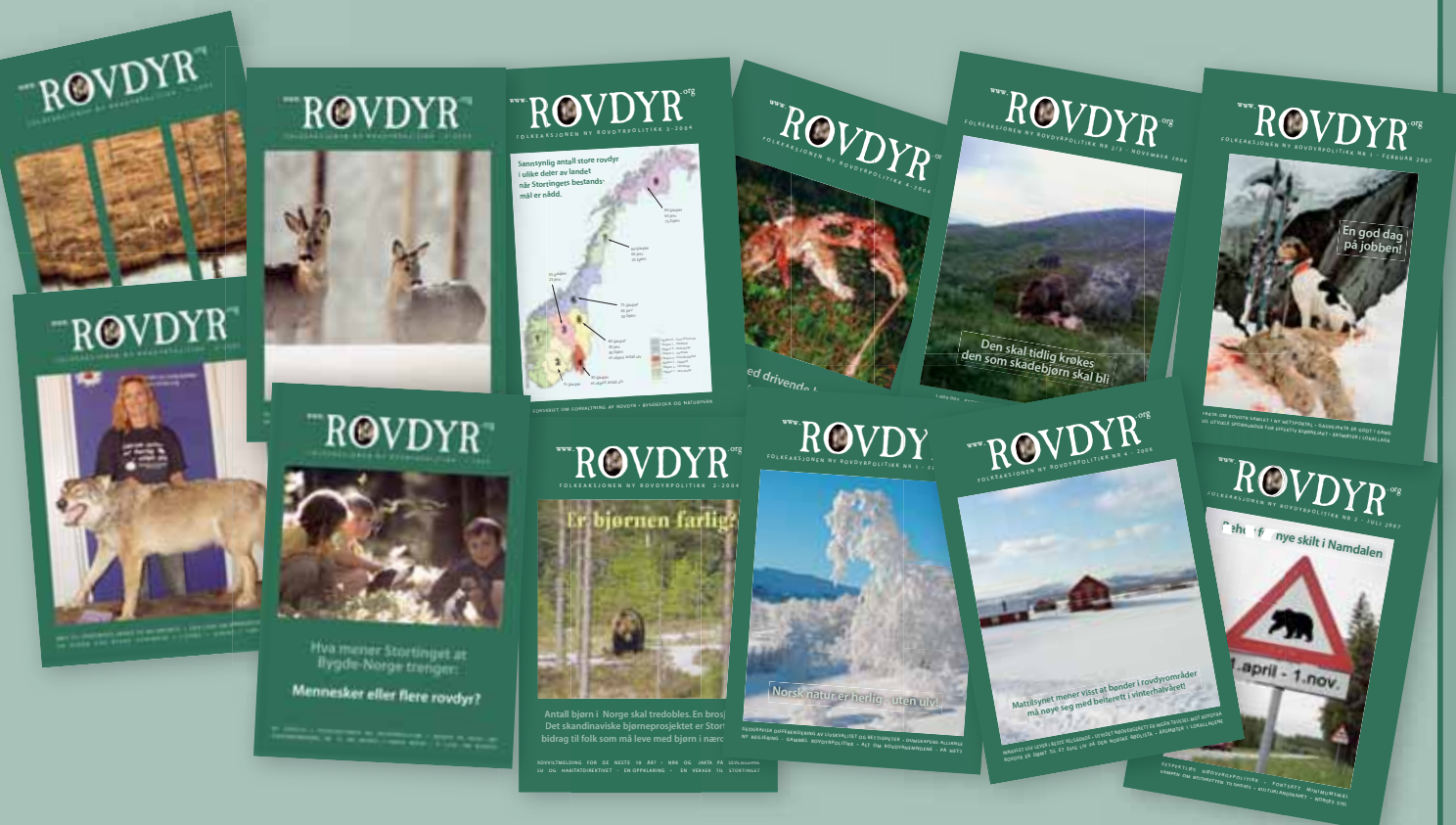
• Effektivt uttak av skadedyr

Uttak av rovdyr som gjør skade, viser unormal adferd, eller skaper truende situasjoner må skje raskt og effektivt. Lovverk og forvaltning må tilpasses allmenne verdioppfatninger om dyrevern, ressursforvaltning og respekt for enkeltmennesket. Nødvergeretten må kunne brukes for å forhindre skade.

• Nei til fast ulvestamme i Norge

Ulven i Skandinavia tilhører den russiske ulvestammen og er ingen truet art. En ulvestamme gir store negative konsekvenser for allsidig bruk av utmarksressursene og i neste omgang bosetting og næringsliv. Folk føler frykt for ulven der den etablerer seg. Ulven kan i spesielle situasjoner være direkte farlig for mennesker.

Du kan daglig følge vårt arbeid på Folkeaksjonens nettside www.rovdyr.org
Som medlem får du i tillegg jevnlig medlemsblad tilsendt i posten.

Kontaktinformasjon for Folkeaksjonens lokallag

Akershus:	Leder Kåre Holmen, Aurskog	tlf. 63 86 42 06
Østfold:	Leder Nils Solberg, Halden	tlf. 69 17 75 55
Vestfold:	Leder Helge Røsholt, Steinsholt	tlf. 33 12 95 17
Hallingdal:	Leder Magne Akervold, Flå	tlf. 32 05 04 33
Glåmdalen:	Leder Jan Søgård, Namnå	tlf. 62 94 75 53
Åmot og Elverum:	Leder Vidar Helgesen, Rena	tlf. 91 74 67 96
Trysil:	Leder Bjørn Skåret, Trysil	tlf. 62 45 10 14
Rendalen og Stor-Elvdal:	Leder Roy Tovsrud, Hanestad	tlf. 62 46 92 98
Nord-Østerdal:	Leder Ola Tronsmoen, Alvdal	tlf. 62 48 95 36
Lillehammer Regionlag:	Leder Ottar Moe, Øyer	tlf. 61 27 81 26
Nordre Land	Kontaktperson Håkon Bratrud, Dokka	tlf. 951 57 970
Gausdal:	Leder John Birger Skansen, Østre Gausdal	tlf. 416 44 713
Valdres:	Leder Arne Myrvang, Rogne	tlf. 61 34 04 63
Skjåk, Lom og Vågå:	Leder Else Mona Bjørnstad, Skjåk	tlf. 915 39 565
Lesja:	Leder Sigurd Avdem, Lesja	tlf. 61 24 32 94
Oppdal og Rennebu:	Leder Stein M. Lauritzen, Oppdal	tlf. 72 42 41 27
Nord-Trøndelag:	Fungerende Leder Magne Rønning	tlf. 74 28 51 20
Nordland:	Kontaktperson Laila Hoff, Hattfjelldal	tlf. 920 51 459

Kø for å melde seg inn i Folkeaksjonen

Under jakt og fiskedagene på Skogbruksmuseet i Elverum i august sto folk til tider i kø for å melde seg inn som medlemmer i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk.

Mange tillitsvalgte og medlemmer fra flere av Folkeaksjonens lokallag fikk hyggelige men delvis travle dager på Folkeaksjonens stand. Og etter at vår bilhenger

med materiell snart ble tømt, måtte det organiseres en ekspresspakke med 70 av Folkeaksjonens T-skjorter for å tilfredsstille alle kunder på utstillingens siste dag.

Resultatet ble over 150 nye medlemmer i Folkeaksjonen etter god innsats fra mange medlemmer fra lokallagene i Åmot og Elverum, Glåmdalen, Gausdal, Trysil og Akershus.

FOTO: VEGARD PAULSEN

FOTO: VEGARD PAULSEN

Rapport fra Trysil

Til Miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Trysil lokallag av Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk vil med dette sende en hilsen til den nye politiske ledelsen i Miljøverndepartementet med ønske om at det gode samarbeidet som har utviklet seg de senere år mellom vår hovedorganisasjon og departementet vil fortsette. Vi vil samtidig benytte anledningen til å gi en liten tilstandsrapport fra vår del av landet og gi uttrykk for noen av de forventninger vi har til regjeringens politikk.

Vi minner om at det nå er snart tre år siden den siste rovviltmeldinga ble behandlet av Stortinget med det uttalte håp at konfliktene skulle dempes og rammebetingelsene for de som driver utmarksbasert næringsvirksomhet i rovdryrområdene skulle bli mer forutsigbare.

I 2006 var det i følge offentlige bestandsregistreringer 3 ynglinger av bjørn i Norge. Det er tilfeldigvis det samme antall ynglinger som er gjeldende bestandsmål for Hedmark fylke.

Ut fra det som regnes som gjeldende forholdstall mellom antall ynglinger og totalt antall individer i det aktuelle området, tilsvarer dette en totalbestand på 60 - 100 bjørner i det aktuelle området.

For oss som holder til i Trysil, er dette spesielt interessant ettersom vår kommune er utpekt som ekspansjonsområde for svenske bjørnebinner som skal sørge for måloppnåelsen her i Hedmark. Og av det er det nærliggende å trekke den konklusjon at vi de nærmeste 15 - 20 år skal få bygd opp en bjørnebestand i vår umiddelbare nærhet av samme størrelse som den samlede bestand av bjørn i hele Norge i dag. Vi er ikke sikre på om våre sentrale myndigheter har tatt denne innover seg, og vi ser det faktisk som en viktig oppgave å informere om at de aller fleste på våre kanter opplever dette som skremmende og dypt urettferdig.

Det hører med i dette bildet at Trysil i siste runde av behandlingen av den siste rovviltmeldinga ble innlem-

met i ulvesonen, at vi har en livskraftig gaupestamme og at jerven de senere år har etablert seg fast innenfor kommunegrensa.

Nå vil det kanskje glede dere å høre at de tradisjonelle konfliktene mellom sauebønder og rovdyr er blitt sterkt redusert i denne bygda de senere år. Dette skyldes selvfølgelig i stor grad at rammebetingelsene nå er blitt i den grad forutsigbare at de frittgående beitedyrene, som gjennom hundreår har utformet det kulturlandskapet som har vært Trysil, på det nærmeste er borte. Vi må da skynde oss å legge til at vi, som alternativ til hevdvunnet utmarksbeite, nå i stedet har vi fått nødløsninger for de få gjenværende husdyrbrukerne med store inngjerdinger i utmarka. Vi må dessverre rapportere at det ikkje råder bare enighet om at dette er gode løsninger. Det er vel riktigere å si at gamle konflikter har blitt avløst av nye.

Vi er kjent med at det er ulike oppfatninger om hvor farlig bjørnen er for mennesker og regner ikke med at de siste ukers hendelser har endret noe på det. Vi ser stadig kreative eksempler på bruk av statistikk som er tenkt å berolige tidligere bærplukkere og andre brukere av vår natur om hvor liten risiko det er å gjenoppta uteaktivitetene. Men faktum er i hvert fall at den tradisjonelle bruken av utmarka i rovdryrområdene er blitt sterkt redusert. Det er grunn til å anta at økte bjørnebestander vil bety økt frykt og uro blant dem som aktivt vil bruke naturen i sitt nærrområde.

På denne bakgrunn vil vi sterkt henstille til våre myndigheter å revurdere de vedtatte bestandsmål for bjørn. Det beste vil da være å ta dette opp på bredere basis gjennom en ny rovviltmelding.

*Trysil den 24. oktober 2007
For Trysil lokallag av
Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk
Bjørn Skåret*

Svensk rovdyrpropaganda

Svenske myndigheter er i harnisk over den stadig økende motstanden mot deres rovdyrpolitikk generelt og mot rovdyrutviklingen spesielt. Dette synes gjennom de forskjellige virkemidler som tas i bruk. Pengestøtte blir gitt til rovdyrpositive organisasjoner, men ikke til de kritiske. Det brukes midler på indoktrinering av skoleelever og andre "ikke troende". Og det er gjennomført en utredning rundt illegal jakt av "Brottsförebyggande rådet" (BRÅ). Dette er et mesterstykke av propaganda mot alle interesser som går imot rovdyrpolitikken og utviklingen. Rapporten kan lastes ned fra www.bra.se.

Fra rapporten lærer vi at "BRÅ" har sympatien på kun den ene siden i konflikten, nemlig på myndighetenes og rovdyras side. Det hevdes at det foregår illegal jakt i stort omfang og at det hovedsakelig er jegere, reingjertere og grunneiere som står for dette. BRÅ kritiserer media for å hause opp stemningen og bidra til alminneliggjøring av illegal virksomhet gjennom sine oppslag.

BRÅ hevder at man har gjennomgått 344 saker gjennom 11 år tilbake og funnet 19 lovovertridelser som er pådømt. Av disse er det en rekke saker hvor det er dyreeier selv som har beskyttet sine dyr og selv meldt fra om at han har skutt rovdyr, så hva blir tilbake av den illegale jakta da? Det brukes i rapporten uttrykk som "I fråga om illegal jakt kan det nærmest oppfattast som att vi lever i et laglöst land".

I forslaget til løsning av den illegale virksomheten foreslås det infiltrering av og informatører plantet i miljøer med rovdyrkritikere. Man nevner til og med innsats via SÄPO som tilsvarer det norske POT.

Vi synes synd på de svenske myndigheter som ikke har oppfattet at det er deres eget agerende som skaper konflikt og eventuelle lovløse tilstander.

*Kåre Holmen
FNR Akershus*

Det norske landslaget på plass i nordisk dreverlandskamp i Finland i november. Med genser fra Folkeaksjonen – Norsk natur er herlig – uten ulv!

Følg med i Folkeaksjonens arbeid på internettsiden **www.rovdyr.org**

Her finner du hver dag oppdaterte nyheter og rapporter om det aller meste som skjer på rovdyrfronten i Norge og Sverige.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk leverer også daglig nyheter til www.rovviltportalen.no, Direktoratet for naturforvaltnings nye portal for norsk rovdyrforvaltning. Nye medlemmer kan selvsagt melde seg inn via www.rovdyr.org, og her kan du også bestille Folkeaksjonens T-skjorte «Norsk natur er herlig – uten ulv» for kroner 100 pr. stk + frakt. Du kan også bruke bestillingskupongen på side 15 inne i dette bladet.

Folkeaksjonens T-skjorte finnes i sort farge i størrelse M – L – XL og XXL.

Folkeaksjonen ønsker å synliggjøre folks motstand mot en feilslått rovdyrpolitikk. Bred folkelig støtte er en forutsetning for å kunne forhindre en ødeleggende rovdyrpolitikk.

Medlemskontingent for 2008 er kr. 200 pr. person, og kan betales til konto 4464.09.33434.

Landsstyret i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

Leder: Erling Myhre, 2485 Rendalen - tlf. 481 38 347

Styremedl: Nils Solberg, 1792 Tistedal - tlf. 69 17 75 55

Sara Kveli, 7882 Norli - tlf. 917 90 265

Eli Bjorvatten, 4985 Vegårshei - tlf. 907 50 423

Magne Akervold, 3539 Flå - tlf. 32 05 04 33

Varamedl: Laila Hoff, 8690 Hattfjelldal - tlf. 920 51 459

Torvald H. Brinch, Oslo - tlf. 950 48 909

Per Arny Bakken, 2420 Trysil - tlf. 62 45 75 79

Sekretær: Åsmund Ystad, Utgård, 7717 Steinkjer - Tlf. 975 95 119 - aksjonen@rovdyr.org